

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3851/2021
06.10.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Богољуб Гачевић, адвокат из ..., против тужене-противтужиле Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради накнаде штете по тужби и ради стицања без основа по противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5224/20 од 23.11.2020. године, у седници одржаној 06.10.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5224/20 од 23.11.2020. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 14879/19 од 13.01.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је његово потраживање основано у целости, а према пресуди Другог општинског суда у Београду П.бр. 6567/01 од 08.05.2006. године којом је обавезана тужена да му плати штету на име изгубљене добити за возило „...“ ..., одузетог у периоду од 11.01.1999. године до 20.11.2000. године, у износу од 1.817.405,10 динара, са законском затезном каматом почев од 28.05.2015. године, као дана утврђивања висине штете, па до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужене – противтужиле којим је тражила да суд обавезе тужиоца – противтуженог да јој исплати, на име стицања без основа, износ од 3.494.019,66 динара, са законском затезном каматом почев од 05.02.2009. године, па до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 5224/20 од 23.11.2020. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П.бр.14879/19 од 13.01.2020. године у ставу првом изреке, тако што је делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и туженог обавезао да му на изгубљене добити од његовог возила „...“ ..., одузетог у периоду од 11.01.1999. године до 20.11.2000. године, плати штету у износу од 1.817.405,10 динара, са законском затезном каматом почев од 13.01.2020. године, као дана пресуђења па до исплате, док је одбио тужбени захтев за исплату законске затезне камате на износ од 1.817,405,10 динара почев од 28.05.2015. године, па до дана пресуђења 13.01.2020. године, као неоснован. Ставом другим

изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П.бр.14879/19 од 13.01.2020. године, тако што је делимично усвојен противтужбени захтев тужене – противтужиле и обавезан тужилац – противтужени да јој исплати на име стицања без основа износ од 3.494.019,66 динара, са законском затезном каматом почев од 02.10.2019. године па до исплате, док је одбијен противтужбени захтев за исплату законске затезне камате за период од 05.02.2009. године до 02.10.2019. године, као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећим изреке побијано пресуде Првог основног суда у Београду П.бр.14879/19 од 13.01.2020. године, тако што је обавезан тужилац да туженој на име накнаде трошкова првостепеног поступка плати износ од 125.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена – противтужилца да тужиоцу – противтуженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка плати износ од 45.000,00 динара.

Против правноснаже пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и предложио да суд о његовој ревизији одлучи као посебној, на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11... 18/20), јер је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака, па је у тој ситуацији, одлучивање о посебној ревизији тужиоца сувишно.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу одредбе члана 408. ЗПП-а, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП-а, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Међутим, тужилац у ревизији основано указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 3. став 1. ЗПП-а, учињену у поступку пред другостепеним судом.

Из стања у предмету следи да је првостепени суд својом пресудом одлучио о тужбеном захтеву тужиоца за утврђење да је његово потраживање према туженој основано у целисти, а према пресуди Другог општинског суда у Београду П.бр.6567/01 од 08.05.2006. године, којом је тужена обавезана да му накнади штету на његовом возилу у износу од 1.817.405,10 динара, са припадајућом каматом. Током поступка, тужена је поднела противтужбу у којој је, према тужиоцу, истакла противтужбени захтев по основу стицаја без основа, заснован на чињеници да је тужена тужиоцу, на име накнаде материјалне штете на име изгубљене добити за његово возило одузето у периоду од 11.01.1999. године па до 20.11.2000. године, исплатила дана 05.02.2009. године, износ од укупно 3.494.019,66 динара (износ од 1.817.405,10 динара на име главног дуга, са каматом и трошковима поступка), у извршном поступку спроведеним пред Првим општинским судом у Београду под бројем И.бр. 15393/08, а на основу правноснажне пресуде Другог општинског суда у Београду П.бр. 6567/01 од 08.05.2006. године. Пошто су решењем Врховног касационог суда Рев1 17/2017 од

30.01.2019. године укинуте пресуда Окружног суда у Београду Гж 8511/08 од 24.07.2008. године и пресуда Другог општинског суда у Београду П.бр. 6567/01 од 08.05.2006. године, тужена – противтужиља је предложила да суд донесе пресуду којом ће тужиоца – противтуженог обавезати да јој исплати износ од 3.494.019,66 динара, са припадајућом каматом.

Одредбом члана 3. став 1. ЗПП-а, прописано је да у парничном поступку суд одлучује у границама захтева који су стављени у поступку.

У конкретном случају, првостепени суд је одлучивао о тужби тужиоца за утврђење, док је другостепени суд, преиначењем првостепене пресуде у погледу тужбеног захтева тужиоца, туженог обавезао на чинидбу, што значи да је прекорачио тужбени захтев, јер је одлучио о другоме, а не о ономе што је тужбом тражено. Противтужба тужене – противтужиље ради чинидбе је по свом садржају компензациона, јер је заснована на постојању истовременог доспелог потраживања тужене у односу на потраживање тужиоца, проистекло из истог чињеничног основа – одузимања тужиоцевог возила од стране тужене, па ће суд поново одлучити о основаности тужбеног и противтужбеног захтева.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је другостепену пресуду укинуо како у погледу одлуке о тужбеном захтеву тужиоца, тако и у погледу одлуке о противтужбеном захтеву тужене.

У поновном поступку потребно је да другостепени суд отклони указану битну повреду одредаба парничног поступка на коју је указано овим решењем.

Како одлука о трошковима поступка зависи од одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 415. став 1. ЗПП-а.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић